

[Handelsministeren.]

og som vi nu vistnok fra alle Sider er enige om ikke kan tages op til fornyet Prøvelse — i alt Fald ikke paa nærværende Tidspunkt. Det ærede Medlem Hr. Clausager sagde, at vi maatte gaa videre, fordi Forholdene havde forandret sig i den Grad, at gamle Standpunkter maatte lægges til Side — saaledes forstod jeg i alt Fald det ærede Medlem. Det er fuldkommen rigtigt, det er logisk, vi lever i unormale Tider, og saa maa vi ogsaa være forpligtede og berettigede til at tage de Standpunkter, som er forenelige med de Vilkaar, hvorunder vi nu arbejder i Regering og Rigsdag.

Lovforslaget gaar ligesom Lovforslaget i Fjor ud paa at bemyndige Ministeren til at foretage adskilligt med Hensyn til Produktion og Omsætning af Sukker; men der er ikke nogen Bemyndigelse i dette Lovforslag, som ikke fandtes i Forslaget i Fjor, det er bygget op efter de samme Principper, og der har ikke været særlige Vanskeligheder ved Lovens Administration i indeværende Aar, og jeg tror heller ikke, der vil blive det i det kommende. Derfor maa jeg ogsaa fraraade nu at komme ind paa at opstille noget i Retning af et Rigsdagsudvalg, der skal være med i Administrationen eller i Kontrollen, eller hvad man nu vil kalde det.

Jeg har tidligere her givet Udtryk for den Opfattelse, at Rigsdagen skal give Lovene, og Regeringen skal administrere dem. Rigsdagen skal ikke indlade sig paa at administrere Lovene. I det Øjeblik Rigsdagen gør det, gaar den udenfor sit egentlige Virkeomraade og taber derved til syvende og sidst den Stilling, som er Rigsdagens fornemste, nemlig at give Love og saa kritisk overvaage Administrationen af dem, men ikke selv deltage deri, thi i samme Øjeblik Rigsdagen deltager i Administrationen, har den sat sig udenfor som egentlig Kritiker.

Man maa heller ikke glemme, at der i dette Lovforslag er givet saadanne Direktiver, at der med Hensyn til Ministerens Administration er en ret stor Begrænsning. Prisen paa Roer, der skal afleveres paa Fabrikkerne, er fastlagt, og Melisnoteringen af Fabrik er ogsaa fastlagt, og det, der saa navnlig kommer i Betragtning, er to Ting: for det første, at Forholdene skulde ændre sig væsentligt fra, hvad de er nu, og saa dette, at man eventuelt maa reducere Arealerne. Men dette sidste tror jeg i høj Grad maa blive en Sag, man fra de paagældende Fabriksvirksomheder er med i. Et saadant Spørgsmaal kunde jo ogsaa godt komme til

at foreligge, selv om der ikke var vedtaget nogen Lov. Man kunde meget godt tænke sig — det er teoretisk muligt, jeg ved ikke, om det har foreligget, men det er teoretisk muligt —, at der under en fuldkommen fri Ordning kunde blive Tale om en Reduktion af Arealerne. Saa maatte naturligvis Fabrikkerne reducere i Henhold til de Principper, som nu maatte blive opstillet for en saadan Reduktion.

Det ærede Medlem Hr. Clausager sagde, at han betragtede de 180 Ø. som en Grundpris. Det er udenfor enhver Tvivl, at Ministeren ikke paa nogen Maade kan ned sætte denne Pris. Denne Grundpris er den Mindstepris, som skal betales. Tillæget fremkommer ved Beregningen af Tantième.

Det ærede Medlem sagde, at de 33 Ø., der var nævnt i § 4 som den Pris, Fabrikkerne maa notere for Melis, ikke vilde give saa stor Tantième til Roedyrkerne, som kan forventes i indeværende Aar efter en Pris paa 32½ Ø. Det vil bero paa saa mange Ting, at det er umuligt at sige noget om det. Men jeg maa dog mene, at Tantiémeberegningen er gunstigere for Roedyrkerne efter Forslaget end efter den gældende Lov. Og derfor skulde jeg tro, at der er en Mulighed for, at Tantiémeberegningen i hvert Fald kan give et lige saa godt Resultat for Roedyrkerne efter Lovforslaget, maaske endda bedre end efter den gældende Lov. Men det er, som sagt, umuligt paa det nærværende Tidspunkt at sige noget om, hvorledes Forholdene vil forme sig halvandet Aar frem i Tiden.

Det ærede Medlem kunde ikke rigtig lide, at Staten skulde have nogen Andel i det Overskud, der eventuelt kan blive Tale om. Der er ikke noget urimeligt i det Forslag, jeg her har fremsat desangaaende. Forholdet er jo dette, at naar man, som det ærede Medlem sagde, skal være ret velvillig stemt for at faa et stort Areal dyrket, kan det ogsaa godt komme til at ligge saaledes, at vi faar mere Sukker produceret, end Landet har Brug for. Og hvis da Forholdet fremdeles er det, at man ikke kan eksportere noget uden at tabe Penge, kommer Staten derved ind i en betydelig Risiko, ligesom der ogsaa kan blive Tale om Tab for Staten ved Forbruget paa Kondenseringsfabrikkerne, som skal have Sukker til lavere Priser. Naar Stillingen er saaledes, synes det mig ganske rimeligt, at der ogsaa maa være en Udsigt for Staten til at faa Andel i et eventuelt Overskud, saaledes som det er foreslaaet. Et Sted skal Tablets Dækning jo komme fra, og det forekommer mig da rimeligt, at man bestræber